

Επώνυμο: Ζάρρα

Όνομα: Ιλιάννα

Διεύθυνση εργασίας: Πανεπιστήμιο Πατρών
Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος &
Νέων Τεχνολογιών

Αγίου Ιωάννη Ρηγανά

30100 Αγρίνιο

Τηλέφωνα: 26410 91706 –

26410 91709

Fax: 26410 91706

Email: izarra@cc.uoi.gr

I. Curriculum Vitae

Σπουδές:

1997: Διδάκτωρ Ιστορίας της Τέχνης του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Α.Π.Θ.) (Θέμα: *Η θρησκευτική ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη κατά τον 19^ο αιώνα*. Βαθμός: *Άριστα*).

1990-1994: Μεταπτυχιακές σπουδές στον τομέα Ιστορίας της Τέχνης του Α.Π.Θ. (Θέμα: *Ο ζωγράφος ιεροδιάκονος Δαβίδ. Συμβολή στη θρησκευτική τέχνη της Θεσσαλονίκης κατά τις αρχές του 19^{ου} αιώνα*. Βαθμός: *Άριστα*).

1990: Απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. (Βαθμός πτυχίου: *Λίαν καλώς*).

Υποτροφία: **1992** IKY-ERASMUS (Πανεπιστήμιο: Université Paul Valéry – Arts, Lettres, Langues et Sciences Humaines Montpellier III, Γαλλία).

Ιστορικό Εργασίας:

2013 μέχρι σήμερα: Αναπλ. Καθηγήτρια του Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Πατρών (έδρα το Αγρίνιο) (με την Πρυτανική Πράξη αριθμ. 12774/2-7-2013 ΦΕΚ927/26-8-2013, τ. Γ').

2011: Μονιμοποίηση στη βαθμίδα της Επ. Καθηγήτριας του Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας (έδρα το Αγρίνιο) με την Πρυτανική Πράξη αριθμ. 20446/11-7-2011 (ΦΕΚ547/4-8-2011).

2007: Διορισμός σε κενή θέση ΔΕΠ στη βαθμίδα της Επ. Καθηγήτριας (επί θητεία) του Τμήματος Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών του

Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (έδρα το Αγρίνιο) με την Πρυτανική Πράξη αριθμ. 945/19-09-2006 (ΦΕΚ 236/16-4-2007 τ. Γ').

A. Ερευνητικά πεδία – Ερευνητικό έργο:

Από το 1990 μέχρι το 2006 συμμετείχα σε μια σειρά από Ερευνητικά Προγράμματα ως Επιστημονική Συνεργάτης, υπό την αιγίδα των φορέων Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών-ΑΠΘ εκ των οποίων σημειώνω τα σημαντικότερα:

- 1. 1990-1993:** μεταγραφή κειμένων και επιμέλεια τόμου στην προετοιμασία έκδοσης του βιβλίου: *Κώδιξ Ιεράς Μονής Διονυσίου Αγίου Όρους ιθ' - ιθ' αι.*, έκδοση Ι. Μ. Διονυσίου, Άγιον Όρος 1994, του Σ. Ν. Καδά, επίκ. Καθηγητή της Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης-Α.Π.Θ, ΚΒΕ.
- 2. 1993-1995:** *Εικονογραφημένα χειρόγραφα του Αγίου Όρους*, ΚΒΕ.
- 3. 1993-1996:** *Καταγραφή, μελέτη και αξιολόγηση καλλιτεχνικών και ιστορικών μνημείων του μεσαιωνικού και νεότερου πολιτισμού των Νομών Ιωαννίνων και Γρεβενών*, ΑΠΘ.
- 4. 1996-1998:** *Η Πανελλήνια Έκθεση. Οι καλλιτεχνικές ομάδες και οι καλλιτεχνικοί διαγωνισμοί στην Ελλάδα του 20ού αιώνα*, ΑΠΘ.
- 5. 1997:** *τεκμηρίωση των έργων τέχνης βορειοελλαδικών καλλιτεχνών (ζωγραφική, γλυπτική, χαρακτική, φωτογραφία)*, για λογαριασμό του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης της Θεσσαλονίκης.
- 6. 1996-1998:** *Έργα βυζαντινής και μεταβυζαντινής μικροτεχνίας στο Άγιον Όρος*, ΚΒΕ.
- 7. 1998-2000:** *Πηγές της νεοελληνικής τέχνης. Η θρησκευτική ζωγραφική του 19^{ου} αιώνα (1800-1900). Εικονογραφία και εξέλιξη*, ΑΠΘ.
- 8. 2000-2001:** *Αρχαιολογική έρευνα στο Νομό Γρεβενών*, ΑΠΘ.
- 9. 2004-2006:** *Φωτογραφικό αρχείο διακοσμητικής ζωγραφικής αντικειμένων και έργων παραδοσιακής τέχνης (18^{ου}-20ός αιώνας)*, ενταγμένο στο ευρύτερο ερευνητικό πρόγραμμα *Κοινωνία της Πληροφορίας*. Α.Π.Θ.

Γ. Ερευνητικά πεδία -Τρέχον ερευνητικό έργο:

Έρευνα της καλλιτεχνικής δραστηριότητας στον ηπειρωτικό ελλαδικό χώρο (18^{ου}-20ός αιώνας): Μόνιμο και συνεχές ερευνητικό μου ενδιαφέρον αποτελεί η συλλογή, τεκμηρίωση και ερμηνεία θρησκευτικών έργων τέχνης κατά τη χρονική περίοδο από τον νεοελληνικό διαφωτισμό μέχρι και τις αρχές του 20ού αιώνα. Η επεξεργασία του εν λόγω υλικού με τα μεθοδολογικά εργαλεία της Ιστορίας της Τέχνης αποκαλύπτει ότι η καθιερωμένη

θρησκευτική εικονογραφία αποκρίνεται σε ανάγκες που δεν είναι αποκλειστικά λατρευτικές, ενώ οι θρησκευτικές συνθέσεις προσλαμβάνουν το νόημά τους από το τρέχον ιστορικό, οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται.

-Έρευνα και ερμηνεία καλλιτεχνικών φαινομένων κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και της περιόδου του Μεσοπολέμου στη διεθνή καλλιτεχνική σκηνή: Παράλληλα με τη μελέτη της νεοελληνικής τέχνης έχω προσανατολίσει το επιστημονικό μου ενδιαφέρον στην έρευνα φαινομένων καλλιτεχνικής παλινδρόμησης που παρατηρούνται κατά τη διάρκεια του Μεγάλου Πολέμου και της περιόδου του Μεσοπολέμου τόσο στην Ελλάδα όσο και στη διεθνή καλλιτεχνική σκηνή. Στο πλαίσιο αυτό επιχειρείται η εκ νέου εξέταση και ερμηνεία, μέσω της συνδρομής της ψυχαναλυτικής μεθόδου, της κοινής συμπεριφοράς ζωγράφων και γλυπτών που χαρακτηρίζεται είτε από την επαναφορά μιας εικονογραφίας και τεχνοτροπίας από προγενέστερες καλλιτεχνικές περιόδους, είτε από την υιοθέτηση ταυτόχρονα του μοντερνισμού και των παραδοσιακών αναπαραστατικών συστημάτων στην παραγωγή έργων τέχνης. Παράλληλα επιχειρείται και η ερμηνεία της συμπεριφοράς του ευρέως ορίζοντα υποδοχής, ο οποίος κάτω από την επιβολή του αντιδραστικού αντιμοντερνιστικού λόγου καλεί καλλιτέχνες και κοινό για «επιστροφή στην τάξη».

Ακαδημαϊκό – Διοικητικό έργο -Συμμετοχή σε Επιτροπές

- 1. Μέλος της Συγκλήτου** του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κατά το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.
- 2. Μέλος** του εικοσαμελούς Συμβουλίου Έρευνας Συγκλήτου (Σ.Ε.Σ.) του Παν/μίου Ιωαννίνων κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2009 (αριθμ. Συνεδρίας 937/29-7-2009, Αριθμ. Πρωτ. 24320) και 2010 (ανασυγκρότηση και συμπλήρωση του Συμβουλίου Έρευνας της Συγκλήτου αριθμ. Συνεδρίας 945/18-12-2009, Αριθμ. Πρωτ.12144).
- 3. Μέλος** Εισηγητικών Επιτροπών για την επιλογή διδάσκοντος βάσει του Π.Δ. 407/80 στο Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών (ΔΠΠΝΤ).
- 4. Μέλος τριμελούς εξεταστικής επιτροπής** για την εκπόνηση δυο Διδακτορικών Διατριβών. **Μέλος επταμελούς εξεταστικής επιτροπής** για την αξιολόγηση οχτώ Διδακτορικών Διατριβών.
- 5. Μέλος** πολλών εκλεκτορικών σωμάτων (2007-2012) για την εκλογή μελών ΔΕΠ σε Πανεπιστημιακά Τμήματα της επικράτειας.

6. **Μέλος** της Επιτροπής Κατατακτηρίων Εξετάσεων στο Τμήμα ΔΠΠΝΤ κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2009-10, 2010-11, 2011-12, 2012-2013.
7. **Μέλος** της Εξεταστικής Επιτροπής του *Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών* για το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Υποτροφιών για τα έτη **2009-2010 και 2010-2011**:
Μέλος της Επιτροπής **ERASMUS** με απόφαση της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας (Συνεδρία αριθμ. 9/18-4-2011)
8. **Μέλος** της επιστημονικής επιτροπής Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών 2011, 2012.

Επιστημονικές Συνεργασίες με Πνευματικά Ιδρύματα –Θεσμούς:

2009-2010 και 2010-2011: *Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών*

Μέλος: *Της Εταιρείας Ελλήνων Ιστορικών της Τέχνης.*

II. ΒΙΒΛΙΑ –ΜΕΛΕΤΕΣ

Α΄. ΒΙΒΛΙΑ-ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. *Γιάννης Νίκου 2003, πολύμορφο ταξίδι, ΛΗ΄ ΔΗΜΗΤΡΙΑ, ©Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2003. ISBN 960-87852-7-8 [κείμενο σε ελληνικά και αγγλικά]*
2. *Κοσμική ζωγραφική και θρησκευτικός συμβολισμός: η περίπτωση του καλλιτέχνη της ρωσικής πρωτοπορίας Καζιμίρ Μαλέβιτς (1878-1935). Θεσσαλονίκη-Βάνιας, 2006. ISBN 960-288-163-1*
3. *Η θρησκευτική ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη κατά τον 19^ο αιώνα. Ζωγράφοι-Εργαστήρια-Καλλιτεχνικές τάσεις, ΙΜΧΑ-Αφοι Κυριακίδη, Θεσσαλονίκη 2006. ISBN 960-343-872-2*
4. *Επεισόδια καλλιτεχνικής παλινδρόμησης στην τέχνη του 20ού αιώνα: ερμηνευτική προσέγγιση, Θεσσαλονίκη:Επίκεντρο 2011. ISBN 978-960-458-2945*

Β΄. ΜΕΛΕΤΕΣ - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ

1. *Η θρησκευτική ζωγραφική στη Θεσσαλονίκη κατά τον 19^ο αιώνα, Διδακτορική διατριβή (δακτυλογραφημένο κείμενο), Θεσσαλονίκη 1997, σ. 329, πιν. 56, εικ. 1-206.*
2. *Συγγραφή λημμάτων περί σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων στο: Λεξικό Καλλιτεχνών, Ζωγράφοι-Γλύπτες-Χαράκτες, 16^{ος}-20ός αιώνας, τ. 1, Α-Η, Αθήνα: «Μέλισσα» 1997*
3. *«Νεότερικά στοιχεία σε αγιογράφους φορητών εικόνων των ναών της Θεσσαλονίκης (19^{ος} αι.)», στον τόμο του Πανελληνίου Συνεδρίου με τίτλο: Από τη μεταβυζαντινή τέχνη στη σύγχρονη 18^{ος}-20ός αι., (Θεσσαλονίκη, 20-21 Νοεμβρίου 1997), Θεσσαλονίκη 1998, σ. 45-57, εικ.1-12.*

4. Συγγραφή λημμάτων περί σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων στο: *Λεξικό Καλλιτεχνών, Ζωγράφοι-Γλύπτες-Χαράκτες, 16^{ος}-20ός αιώνας*, τ. 2, Θ-Λ, Αθήνα: «Μέλισσα» 1998
5. «Έξι φορητές εικόνες του ζωγράφου ιεροδιακόνου Δαβίδ» *Θεσσαλονίκη 5*, Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη: ΙΑΝΟΣ 1999, σ. 178-203, εικ. 1-11.
6. *Βιβλιογραφία, στο Πρωτοπορία. Αριστουργήματα της Συλλογής Κωστάκη*, κατάλογος έκθεσης, Μ. Παπανικολάου επιμ., Θεσσαλονίκη 2000, σ. 424-427.[ελληνική και αγγλική έκδοση]
7. Συγγραφή λημμάτων περί σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων στο: *Λεξικό Καλλιτεχνών, Ζωγράφοι-Γλύπτες-Χαράκτες, 16^{ος}-20ός αιώνας*, τ. 4, Πατ-Ω, Αθήνα:Μέλισσα 2000
8. «Δύο ζωγράφοι δεσποτικών εικόνων στο ναό του Αγίου Νικολάου και στη μονή Αγίου Δημητρίου Πανοράματος του νομού Δράμας», *Η Δράμα και η Περιοχή της – Ιστορία και Πολιτισμός, (Δράμα, 19-21 Μαΐου 1998)*, Δράμα 2002, σ. 207-224, εικ.1-11.
9. «Καλλιτεχνικές τάσεις στην αγιογραφία της Θεσσαλονίκης κατά τον 19^ο αιώνα», *Ηπειρωτικά Γράμματα, έτος Α΄, περ. Β΄, τεύχ. 2*, Ιωάννινα 2002, σ. 107-114, εικ. 1-4.
10. «'Η θεραπεία της αυτοκράτειρας Ζωής': Μια απόπειρα εικονογραφικής, εικονολογικής και ιστορικής τεκμηρίωσης ενός σπάνιου θρησκευτικού θέματος φορητής εικόνας του 19^{ου} αιώνα από τη Θεσσαλονίκη», *Βαλκανικά Σύμμεικτα 11 (1999-2000)* 27-54.
11. «Αγιογραφικά έργα στη Θεσσαλονίκη από τον 19^ο έως τις αρχές του 20ού αιώνα», στο συλλογικό τόμο: *Θεσσαλονίκη-Φιλιππούπολη σε παράλληλους δρόμους 18^{ος}-20ός αιώνας*, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 765-782, εικ. 1-57.
12. «Η εκκλησιαστική τέχνη στο νομό Φλώρινας κατά τον 19^ο αιώνα μέχρι τις αρχές του 20ού», στο συλλογικό τόμο *Η Φλώρινα και η περιοχή της*, Θεσσαλονίκη 2002, σ. 152-165.
13. «Οι εικόνες του τέμπλου των Δώδεκα Αποστόλων Δράμας και ο απόηχος του κοινωνικο-πολιτικού κλίματος του 19^{ου} αιώνα», *Η Δράμα και η περιοχή της. Ιστορία και Πολιτισμός, Δ΄ Επιστημονική Συνάντηση 16-19 Μαΐου 2002, Περιλήψεις ανακοινώσεων*, Δ.Ε.Κ.ΠΟ.Τ.Α. 2002, σ. 47-49.
14. «Δύο επώνυμοι αγιογράφοι από τη Σαμαρίνα στο χωριό Κέλλη του Νομού Φλώρινας», Πρακτικά Συνεδρίου 2002 *Τα Γρεβενά. Ιστορία-Τέχνη-Πολιτισμός*, Παπανικολάου, Μιλτιάδης (επιμ.) Θεσσαλονίκη-Γρεβενά 2004, σ. 366-371.
15. «Τρία λάδια και δύο σχέδια του Θεοχάρη Μορέ (1927-1992) στην Δημοτική Πινακοθήκη Ιωαννίνων», *ΕΓΝΑΤΙΑ 8*, 2005, σ. 341-358.
16. «Παρατηρήσεις για την έννοια της αφήγησης στην τέχνη με αφορμή μια φορητή θρησκευτική εικόνα του 19^{ου} αιώνα» στο συλλογικό τόμο *Αφιέρωμα στον Χρυσάνθο Χρήστου*, Θεσσαλονίκη:Studio University Press 2006, σ. 63-68.

17. «Πρωτοπορία και παράδοση: Παρατηρήσεις σε ορισμένες συνθέσεις των ρώσων καλλιτεχνών Kazimir Malevich και Ivan Kudriashev», Πρακτικά Β΄ Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, *Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας*, Αθήνα-Νεφέλη 2008, σ. 539-556.
18. «Περιπτώσεις καλλιτεχνικής παλινδρόμησης στον 20^ο αιώνα: Μια απόπειρα ερμηνείας ενός διεθνούς φαινομένου στην τέχνη μέσω της ψυχαναλυτικής προσέγγισης» (Πρόδρομη ανακοίνωση), , Πρακτικά Γ΄ Συνεδρίου Ιστορίας της Τέχνης, *Η τέχνη του 20ού αιώνα: Ιστορία – Θεωρία – Εμπειρία*, Θεσσαλονίκη 2009, σ. 219-230.
19. «Ο αρχάγγελος «Χαριήλ»: η εικονολογία μιας πολιτικής γελοιογραφίας του 1882», *ΕΓΝΑΤΙΑ 15*, 2011, σ. 247-256.
20. «The synthesis of a new iconography under the stimulus of emerging Greek liberation», υπό έκδοση στη σειρά *Series Byzantina* ν. 10 (2013) 64-104 (υπό έκδοση).
21. «Η πάλη ανάμεσα σε αετό και φίδι: το εικονογραφικό μοτίβο σε δύο παραδείγματα του 18^{ου} και 19^{ου} αιώνα και οι πολιτικές του προεκτάσεις» ΚΙΘ 2013(υπό έκδοση)

III. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. **Νεότερικά στοιχεία σε αγιογράφους φορητών εικόνων των ναών της Θεσσαλονίκης (19^{ος} αι.).** Εισήγηση στο: Πανελλήνιο Συνέδριο, Από τη μεταβυζαντινή τέχνη στη σύγχρονη 18^{ος}-20ός αι. (Θεσσαλονίκη, 20 –21 Νοεμβρίου 1997).
2. **Δύο ζωγράφοι δεσποτικών εικόνων στο ναό Αγίου Νικολάου Βαθύτοπου και στη μονή Αγίου Δημητρίου Πανοράματος του νομού Δράμας.** Εισήγηση στην: Γ΄ Ετήσια Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η Περιοχή της – Ιστορία και Πολιτισμός, (Δράμα, 19-21 Μαΐου 1998). [Βλ. Περίληψη ανακοινώσεων σ. 29.]
3. **Καλλιτεχνικές τάσεις στην αγιογραφία της Θεσσαλονίκης κατά τον 19^ο αιώνα.** Εισήγηση στην: Α΄ Συνάντηση των Βυζαντινολόγων (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, 25-27 Σεπτεμβρίου 1998), [Βλ. Περίληψη στο *Εισηγήσεις-Περίληψεις Ανακοινώσεων*, Ιωάννινα 1999, σ. 196.]
4. **Αγιογραφικά έργα στη Θεσσαλονίκη από τον 19^ο έως τις αρχές του 20ού αιώνα.** Εισήγηση στο: Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο: Θεσσαλονίκη Φιλιππούπολη σε παράλληλους δρόμους, Ιστορία, Τέχνη, Κοινωνία 18^{ος}-20ός αιώνας, (Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης, 6-9 Δεκεμβρίου 2000).
5. **Δυο επώνυμοι αγιογράφοι από τη Σαμαρίνα στο χωριό Κέλλη του Νομού Φλώρινας.** Εισήγηση στο: Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο, Τα Γρεβενά. Ιστορία – Τέχνη – Πολιτισμός, (Γρεβενά, 1-3 Φεβρουαρίου 2002).

6. Οι εικόνες του τέμπλου των Δώδεκα Αποστόλων Δράμας και ο απόηχος του κοινωνικο-πολιτικού κλίματος του 19^{ου} αιώνα. Εισήγηση: στην Δ΄ Ετήσια Επιστημονική Συνάντηση: Η Δράμα και η Περιοχή της – Ιστορία και Πολιτισμός, (Δράμα, 16-19 Μαΐου 2002) [Βλ. *Περιλήψεις Ανακοινώσεων*, Δήμος Δράμας 2002, σς. 47-49.]

7. Η εφαρμογή ενός αφηγηματικού σχήματος κατά Wolfgang Kemp σε μία φορητή εικόνα του 19^{ου} αιώνα. Εισήγηση: στην Ε΄ Συνάντηση Βυζαντινολόγων Ελλάδος και Κύπρου με βασικό θέμα Βυζάντιο και Δύση (Κέρκυρα, 3-5 Οκτωβρίου 2003).

8. Πρωτοπορία και παράδοση: λίγες παρατηρήσεις σε ορισμένες συνθέσεις των ρώσων καλλιτεχνών Kazimir Malevich και Ivan Kudriashev. Εισήγηση: στο Β΄ Συνέδριο Ιστορικών της τέχνης με βασικό θέμα Προσεγγίσεις της καλλιτεχνικής δημιουργίας από την Αναγέννηση έως τις μέρες μας (Αθήνα, 25-27 Νοεμβρίου 2005).

9. Περιπτώσεις καλλιτεχνικής παλινδρόμησης στον 20ό αιώνα: Μια απόπειρα ερμηνείας ενός διεθνούς φαινομένου στην τέχνη μέσω της ψυχαναλυτικής προσέγγισης. Εισήγηση: στο Γ΄ Συνέδριο Ιστορικών της τέχνης με βασικό θέμα «Ιστορία, Θεωρία, Εμπειρία» (2-4/11/2007).

10. Απαγχονισμένος ή φουστανελάς: από την κατάσταση του θανάτου στην αιωνιότητα. Η περίπτωση του νεομάρτυρα αγίου Γεωργίου του εξ Ιωαννίνων. Εισήγηση: στο Συνέδριο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων-100 χρόνια ελεύθερα Γιάννενα με βασικό θέμα «Το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και τα Γιάννενα» (29-31 Μαρτίου 2013).

11. Kasimir Malevich (1878-1935) under crisis: the return from the 'non-objective world' to the figure during the period between World Wars. Εισήγηση: στο Παγκόσμιο Συνέδριο οργανωμένο από τον τομέα Φιλοσοφίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το Council for Research in Values and Philosophy of the Catholic University of America, Washington, D.C., με βασικό θέμα "Philosophy and Crisis: Responding to Challenges to Ways of Life in the Contemporary World" (28-30 Ιουλίου 2013).

IV. ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

1. Σειρά διαλέξεων με θέμα την παρουσίαση των καλλιτεχνικών ρευμάτων: **Αναγέννηση, Μανιερισμός, Μπαρόκ, Ροκοκό, Κλασικισμός, Ρομαντισμός, Ρεαλισμός, Εμπρεσιονισμός, Εξπρεσιονισμός, Φοβισμός και Κυβισμός**, σε φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Σχολής Καλών Τεχνών-Α.Π.Θ. και σε καθηγητές Μουσικής Εκπαίδευσης. Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2001. Οργάνωση: Ένωση Ελλήνων Μουσικών.

2. **Επιρροές της βυζαντινής αισθητικής σε επιλεγμένες συνθέσεις του καλλιτέχνη της ρωσικής πρωτοπορίας Καζιμίρ Μαλέβιτς (1878-1935)** στο πλαίσιο σειράς διαλέξεων με τίτλο *Τα βραδινά της Τέχνης*. Θεσσαλονίκη, 16-4-2003. Οργάνωση: Τομέας Ιστορίας της Τέχνης-Α.Π.Θ.

3. **Σχέσεις Κοσμικής και Θρησκευτικής Ζωγραφικής κατά τον 19^ο αι.** Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Θεσσαλονίκη 22-10-2003, στο πλαίσιο του μαθήματος του χειμερινού εξαμήνου: Νεοελληνική Τέχνη 18^{ος}-19^{ος} αιώνας (υπεύθυνη καθηγήτρια κ. Ευθ. Γεωργιάδου-Κούντουρα)

4. **Η ταυτότητα του φύλου μέσα από την εικόνα του σώματος στη θρησκευτική εικονογραφία.** Οργάνωση: Τομέας Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Θεσσαλονίκη, 2004.

5. **Αναγνώσεις του παρελθόντος: Φύλο και ιδεολογία. Κοινωνικές δομές και Θρησκευτική εικονογραφία.** Οργάνωση: Τομέας Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Θεσσαλονίκη, 2005.

6. **Ο αρχάγγελος Χαριήλ: Ερμηνεία μιας πολιτικής γελοιογραφίας του 19^{ου} αι.** Οργάνωση: Τμήμα Διαχείρισης Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας, 2011.

V. ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

1. **1997:** συμμετοχή στην προετοιμασία έκθεσης με θέμα: **Ώψεις της εικαστικής δημιουργίας στη Θεσσαλονίκη μετά το 1960** (22 Νοεμβρίου-28 Δεκεμβρίου 1997). Οργάνωση: Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θεσσαλονίκης (Κ.Μ.Σ.Τ.) και τον Οργανισμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης-Θεσσαλονίκη '97 στα πλαίσια των Δημητρίων 1997.

2. **2000-2001,** συμμετοχή ως ιστορικός της τέχνης και επιμελήτρια σε εκθέσεις έργων τέχνης σύγχρονης τέχνης στο Κ.Μ.Σ.Τ. Θεσσαλονίκης στις εξής εκθέσεις:

i. Stephen Antonakos (Στυλιανός Αντωνάκος): έργα για δημόσιους χώρους 1973-2000 (15.05-13.08.00)

ii. Σύγχρονοι βορειοελλαδίτες καλλιτέχνες (Φεβρουάριος 2000-Μάιος 2000)

iii. Μοντέρνες Οδύσσειες»: Ελληνοαμερικάνοι καλλιτέχνες του 20ού αιώνα (30.09-30.09.00) διοργανώθηκε στο πλαίσιο της 65^{ης} Δ.Ε.Θ. «Τιμώμενη χώρα Η.Π.Α.». Πραγματοποιήθηκε με τη συνεργασία του Κ.Μ.Σ.Τ., του Queens Museum of Art της Νέας Υόρκης και του Ιδρύματος Ιωάννη Φ. Κωστόπουλου.

iv. Πρωτοπορία. Αριστουργήματα της Συλλογής Κωστάκη (Δεκέμβριος 2000-Σεπτέμβριος 2001), κατά την οποία παρουσιάστηκε ένα τμήμα από το 1275 έργα των καλλιτεχνών της Ρωσικής Πρωτοπορίας που αποτελούν περιουσία του Κ.Μ.Σ.Τ.

Ξένες γλώσσες: Γαλλικά, Αγγλικά, Ιταλικά.

Πληροφορική: Επαρκής γνώση προγραμμάτων επεξεργασίας κειμένου και εικόνας.

VI. ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

(2007-2013)

Χειμερινό εξάμηνο

1. Προπτυχιακό μάθημα: *Εισαγωγή στην Ιστορία της Τέχνης* (Υ103)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

I. Καθορισμός του αντικειμένου της Ιστορίας της Τέχνης:

- Υλικά και τεχνικές στις εικαστικές τέχνες.
- Ζητήματα Ορολογίας και Περιοδολόγησης.
- Παράγοντες διαμόρφωσης και εξέλιξης του στυλ.

II. Τεκμηρίωση του έργου Τέχνης:

- Μέθοδοι απόδοσης έργων σε δημιουργούς ή εργαστήρια και ανίχνευση της πλαστότητας (G. Morelli, B. Berenson, M.J. Friedländer, M. Roskill).

III. Θεωρία και Μέθοδοι: παρουσίαση των κυριότερων μεθόδων ανάλυσης και ερμηνείας του καλλιτεχνικού έργου:

- Μορφολογικές μέθοδοι (H. Wölfflin, H. Focillon).
- Εκονολογία (E. Panofsky).
- Τέχνη και Κοινωνία (F. Antal, A. Hauser, T. J. Clark).
- Αισθητική της Πρόσληψης.
- Ψυχαναλυτική Προσέγγιση.

IV. Φεμινιστική Ιστορία της Τέχνης.

V. Μοντερνισμός.

Στόχος του μαθήματος είναι ο φοιτητής, να γνωρίσει το αντικείμενο του γνωστικού πεδίου της Ιστορίας της Τέχνης, τα όρια του ιστορικού της τέχνης, καθώς και τους

αντικειμενικά αποδεκτούς τρόπους ερμηνείας των έργων τέχνης. Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει τα κατάλληλα εφόδια στο σπουδαστή για να παρακολουθήσει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες μεταβάλλεται το έργο τέχνης.

2. Προπτυχιακό μάθημα: *Ιστορία της Ευρωπαϊκής Τέχνης της Δύσης I* (Υ304)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

I. Εισαγωγή: *Maniera bizantina* (Cimabue): οι στενές σχέσεις της Ιταλίας με την Ανατολή εξηγούν την επικράτηση της maniera bizantina σ' όλη τη διάρκεια του Μεσαίωνα στην Ιταλία.

Πρωτοαναγέννηση : 14^{ος} αιώνας (*Trecento*)

Giotto, Duccio και η Σχολή της Σιένας του 14^{ου} αιώνα

Διεθνές Γοτθικό Στυλ

Πρώιμη Αναγέννηση: 15^{ος} αιώνας (*Quattrocento*)

Η κατάκτηση της μαθηματικής προοπτικής για την απόδοση του χώρου και η γνώση της ανατομίας του ανθρώπινου επαναπροσδιορίζουν την εικαστική αναπαράσταση του χώρου και του χρόνου την εποχή αυτή.

Φλωρεντία: η συγκέντρωση καλλιτεχνών στη Φλωρεντία γύρω στα 1420 οδήγησε στην παραγωγή έργων που η επίδρασή τους στην πορεία της νεότερης τέχνης υπήρξε καθοριστική. Τα έργα τέχνης (ζωγραφική, γλυπτική) εντάσσονται στο ιστορικό, πολιτικό, οικονομικό πλαίσιο και εξηγούνται οι παράγοντες που προσδιορίζουν το πεδίο και τον τρόπο λειτουργίας τους. Αναλύονται οι τεχνικές και υφολογικές τους ποιότητες.

Ωριμη ή Κλασική Αναγέννηση: 1500-1527 (*Cinquecento*)

Ολοκλήρωση και απομάκρυνση από τις κατακτήσεις της πρώιμης φάσης: το ενδιαφέρον τώρα συγκεντρώνεται στην αναζήτηση της αρμονίας και της συμμετρίας των συνθέσεων ενώ οι θεωρητικές αρχές επιτρέπουν πολύ μεγαλύτερη ελευθερία στην προσωπική έκφραση.

Φλωρεντία και Ρώμη: παρουσιάζεται η ζωή και το έργο ζωγράφων όπως Leonardo da Vinci, Michelangelo, και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο τα εικονογραφικά και τεχνοτροπικά σχήματα που διατυπώνουν οι καλλιτέχνες αυτοί συνδέονται με τις πολιτιστικές και πολιτικές εξελίξεις της εποχής.

Στόχος του μαθήματος, είναι καταρχήν να αναδειχτούν παράγοντες που προσδιορίζουν το πεδίο και τον τρόπο λειτουργίας των έργων τέχνης (ζωγραφική,

γλυπτική,) μέσα από την ανάλυση των τεχνικών και τεχνοτροπικών τους ποιοτήτων. Κατά δεύτερον, σκοπός του μαθήματος είναι τα υπό εξέταση έργα να ενταχθούν στο ιστορικό, πολιτικό, οικονομικό και διανοητικό πλαίσιο της εκάστοτε περιόδου, ώστε να αιτιολογηθούν οι συνθετικές λύσεις και οι υφολογικές ποιότητες που αυτά παρουσιάζουν.

Εαρινό εξάμηνο

3. Προπτυχιακό Μάθημα: *Ιστορία της Ευρωπαϊκής Τέχνης της Δύσης II* (Υ Π605)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

I. *Μανιερισμός: 1527-1600 (Cinquecento):* A. Parmigianino κ.α.

Βενετία: Tintoretto, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, κ.α.

II. *Μπαρόκ και Όψιμο Μπαρόκ ή Ροκοκό: 17^{ος}- αρχές 18^{ου} αιώνα*

Παρουσιάζεται και αναλύεται το έργο των πιο σημαντικών εκπροσώπων του μπαρόκ, όπως αυτό αναπτύσσεται σ' όλη την Ευρώπη (Ιταλία, Φλάνδρα, Ολλανδία, Ισπανία, Γαλλία)

III. *Νεοκλασικισμός – Ρομαντισμός*

Αναλύεται το περιεχόμενο των ρευμάτων, η εξέλιξή τους και κυρίως η αλλαγή που συντελείται στο νόημα και το ρόλο της εικόνας.

Ρεαλισμός –Φωτογραφία - Εμπρεσιονισμός- Μετεμπρεσιονισμός

Πολιτικές, κοινωνικές και επιστημονικές προϋποθέσεις για την εξέλιξη της τέχνης στο δεύτερο μισό του 19^{ου} και στις αρχές του 20ού αιώνα.

IV. *Οι προϋποθέσεις της τέχνης του 20ού αιώνα: Κυβισμός: Αναλυτικός-Συνθετικός (P. Picasso – J. Braque) –Φουτουρισμός.*

V. Επίσης εξετάζονται φαινόμενα παλινδρόμησης καλλιτεχνών όπως ο Π. Πικάσο και ο Τζ. Σεβερίνι που εντοπίζονται με το ξέσπασμα του Μεγάλου Πολέμου. Αυτά συνίστανται στην επιστροφή σε συντηρητικά εκφραστικά συστήματα ή και στην παράλληλη επίδοσή τους σε παραδοσιακούς και μοντέρνους τρόπους δημιουργίας. Επιχειρείται η ερμηνεία των εν λόγω φαινομένων μέσω της κοινωνικής ιστορίας της τέχνης και της ψυχαναλυτικής μεθόδου.

Σκοπός είναι να δειχτούν οι πολιτικές, κοινωνικές και επιστημονικές προϋποθέσεις για την εξέλιξη της τέχνης από τον 19^ο στον 20^ο αιώνα.

4. Προπτυχιακό Μάθημα: *Ελληνική τέχνη από τον 18^ο στον 20^ο αιώνα* (Υ405)

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

I. Προϋποθέσεις της Νεοελληνικής Τέχνης: Οι μορφές της τέχνης στον ελλαδικό χώρο πριν από την Επανάσταση (Θρησκευτική ζωγραφική και διακοσμητική λαϊκή τέχνη) – Επτανησιώτικη Ζωγραφική.

II. Ίδρυση του Ελληνικού Κράτους και Τέχνη:

- Οι θεσμοί και οι παράγοντες της διαμόρφωσης και της εξέλιξής της.

- Η σύνδεση του νεοέλληνα με το αρχαιοελληνικό παρελθόν του ως μέγιστη προτεραιότητα.

Ξένοι καλλιτέχνες στην Ελλάδα: P. Von Hess, C. Rottmann, C. Kranzeisen, C. W. Von Heideck, L. Von Schwanthaler κ.ά.

-Οι σημαντικότεροι δημιουργοί και οι κύριες κατευθύνσεις της ελληνικής τέχνης ως τα τέλη του 19^{ου} αιώνα.:

Ιστορικά θέματα: Στην αρχή της ζωής του ανεξάρτητου κράτους η ζωγραφική έρχεται να ανταποκριθεί στην ανάγκη των Ελλήνων να αποκτήσουν την εικονογραφία του απελευθερωτικού αγώνα. Αφετηρία της ιστορικής θεματικής αποτελεί η εικονογράφηση του γραπτού έργου του στρατηγού Μακρυγιάννη από τον λαϊκό αγιογράφο Δημήτριο Ζωγράφο με την συνεργασία των δύο γιων του (το όνομα του ενός είναι Παναγιώτης).

Προσωπογραφίες: σταθερή παραγωγή σε όλη τη διάρκεια του 19^{ου} αιώνα.

Ηθογραφία (η εξιδανικευμένη απεικόνιση του ιδιωτικού βίου): μετά το 1865 η οικονομική ανάκαμψη και μια περίοδος πολιτικής ηρεμίας βοήθησε να δημιουργηθεί μια αυξημένη ζήτηση για έργα με ηθογραφικά θέματα.

Τοπιογραφία: προς το τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα αν και δείγματα εντοπίζονται από τα μέσα του αιώνα.

Νεκρή φύση: καλλιεργείται στο τελευταίο τέταρτο του αιώνα.

Φιλολογικά θέματα: εδώ εντάσσονται αλληγορικά, μυθολογικά και θρησκευτικά τα οποία έχουν μικρή παρουσία στη ζωγραφική. Η επιλογή ενός τέτοιου θέματος προϋπέθετε ένα υψηλό μορφωτικό επίπεδο ώστε το φιλοσοφικό υπόβαθρο των αλληγορικών ή μυθολογικών σκηνών να γίνεται κατανοητό. Καλλιεργείται κυρίως από τα μέσα του αιώνα κι ύστερα και επιζεί μέχρι και την πρώτη 15ετία το 20ού αιώνα.

Γυμνό: εμφανίζεται στο τελευταίο τέταρτο του αιώνα. Παλαιότερα βρίσκεται σποραδικά κυρίως σε συνθέσεις φιλολογικής θεματικής.

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν οι θεσμοί και οι παράγοντες της διαμόρφωσης και της εξέλιξής της στο πλαίσιο των ιστορικών, πολιτικών και οικονομικών εξελίξεων που διατρέχουν την υπό εξέταση περίοδο.

